

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

МОДЕЛІ І МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В АНАЛІЗІ ТА АУДИТІ

Розробник:
ТЮТЮННИК Світлана, професор кафедри обліку і оподаткування,
к.е.н., доцент

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Тютюнник Світлана, к.е.н., доцент <i>Контакти:</i> каб. 461 (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> svitlana.tiutiunnyk@pdaa.edu.ua , посилання на сторінку викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/tyutyunnyk-svitlana-vasylivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність Освітня програма	071 Облік і оподаткування <i>ОПП Облік і оподаткування</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з обліку, аналізу та аудиту.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни

сформувати у здобувачів вищої освіти системи знань з бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту для підготовки проектів рішень за напрямками управлінської діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни:

вивчення основ теорії прийняття управлінських рішень та моделей і методів підготовки проектів рішень за напрямками управлінської діяльності.

Компетентності:

Загальні:

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові:

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та

впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

Програмні результати навчання, ПРН:

ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР20. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма 07100_мд_2022						заочна форма 07100_мз_2022[1](Л.Н.)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	н/п	с.р.		л	п	лаб	н/п	с.р.
Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень	9	-	2	-	-	7	10	-	-	-	-	10
Тема 2. Системний аналіз управлінських проблем	14	2	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень	14	2	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 4. Програмно-цільове управління та управлінські рішення	12	-	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 5. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень	14	2	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 6. Моделі розв'язання проблем беззбитковості діяльності	20	2	8	-	-	10	18	2	2	-	-	14

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма 07100_мд_2022						заочна форма 07100_мз_2022[1](Л.Н.)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	н/п	с.р.	л		п	лаб	н/п	с.р.	
Тема 7. Методи ситуаційного аналізу в прийнятті управлінських рішень	18	2	6	-	-	10	18	2	2	-	-	14
Тема 8. Моделі управління матеріальними запасами	18	2	6	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Тема 9. Моделі фінансового управління	16	2	4	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Тема 10. Методи прийняття стратегічних управлінських рішень	16	2	4	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 11. Моделі і методи прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства	14	-	4	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Індивідуальні завдання: контрольна робота	-	-	-	-	-	-	35	-	-	-	-	35
Усього годин	165	16	42	-	-	107	165	4	8	-	-	153

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання 07100_мд_2022

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Екзамен	
ПРН06	10	9	9	7	35
ПРН10	9	7	7	6	29
ПРН17	7	7	7	5	26
ПРН20	2	3	3	2	10
Разом	28	26	26	20	100

07100_мз_2022[1](Л.Н.)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Екзамен	
ПРН06	4	10	14	7	35
ПРН10	3	8	12	6	29
ПРН17	3	7	11	5	26
ПРН20	2	3	3	2	10
Разом	12	28	40	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

07100_мд_2022

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи*	контрольна робота	екзамен	
Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень	2	2	10		80
Тема 2. Системний аналіз управлінських проблем	2	2			
Тема 3. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень	2	2			
Тема 4. Програмно-цільове управління та управлінські рішення	2	2			
Тема 5. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень	2	2			
Тема 6. Моделі розв'язання проблем беззбитковості діяльності	4	4	16		
Тема 7. Методи ситуаційного аналізу в прийнятті управлінських рішень	4	2			
Тема 8. Моделі управління матеріальними запасами	4	2			
Тема 9. Моделі фінансового управління	2	2			

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи*	контрольна робота	екзамен	
Тема 10. Методи прийняття стратегічних управлінських рішень	2	2			
Тема 11. Моделі і методи прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства	2	4			
Екзамен	-	-	-	20	80
Разом	28	26	26	20	100

* Одним із видів самостійної роботи може бути підготовка та опублікування тез доповідей.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

07100_мз_2022 [1](Л.Н.)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи*	контрольна робота	екзамен	
Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень	-	2			
Тема 2. Системний аналіз управлінських проблем	-	2			
Тема 3. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень	-	2			
Тема 4. Програмно-цільове управління та управлінські рішення	-	2			
Тема 5. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень	-	2	40		80
Тема 6. Моделі розв'язання проблем беззбитковості діяльності	4	4			
Тема 7. Методи ситуаційного аналізу в прийнятті управлінських рішень	4	2			
Тема 8. Моделі управління матеріальними запасами	2	4			
Тема 9. Моделі фінансового	2	2			

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи*	контрольна робота	екзамен	
управління					
Тема 10. Методи прийняття стратегічних управлінських рішень	-	2			
Тема 11. Моделі і методи прийняття рішень у прогнозуванні розвитку підприємства	-	4			
Екзамен	-	-	-	20	80
Разом	12	28	40	20	100

* Одним із видів самостійної роботи може бути підготовка та опублікування тез доповідей.

Критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Критерії оцінювання	
Виконання одного практичного завдання (0-2 бали)	
0 балів	відсутність відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
1 бал	Правильно виконані розрахунки та сформульовані неповні висновки, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - недостатній рівень уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.
2 бали	Правильно виконані розрахунки та сформульовані повні висновки, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.

Критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Критерії оцінювання	
Виконання одного завдання самостійної роботи (0-2 бали)	
0 балів	відсутність конспекту питань самостійної роботи та відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
1 бал	Неповний конспект питань самостійної роботи, правильно виконані розрахунки та сформульовані неповні висновки, що свідчить про: - недостатній рівень вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень;

Критерії оцінювання	
	<ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень умінь готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.
2 бали	<p>Повний конспект питань самостійної роботи, правильно виконані розрахунки та сформульовані повні висновки, що свідчить про:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - умінь готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.

Критерії оцінювання контрольної роботи

Критерії оцінювання	
Для одного теоретичного питання* (0-1 бал)	
0 балів	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
0,5 бала	Неповна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних
1 бал	Повна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних.
Для одного практичного завдання* (0-5 балів)	
0 балів	Відсутність відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
1 бал	Проведені тільки розрахунки з помилками, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - відсутність умінь готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу.
2 бали	Незначна кількість помилок у розрахунках та сформульовані неповні висновки, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - недостатній рівень умінь готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу.
3 бали	У розрахунках є помилки і сформульовані неповні висновки, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - недостатній рівень умінь готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.
4 бали	Правильно виконані розрахунки, але сформульовані неповні висновки, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - недостатній рівень умінь готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування

Критерії оцінювання	
	користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.
5 балів	Правильно виконані розрахунки та сформульовані повні висновки, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.

* за семестр передбачено дві контрольні роботи: 1 контрольна – 5 теоретичних питань, 1 – практичне завдання; 2 контрольна – 6 теоретичних питань, 2 – практичних завдання.

Критерії оцінювання контрольної роботи (для заочної форми навчання)

Критерії оцінювання*	
Для одного теоретичного питання** (0-10 балів)	
0 балів	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.
2 бали	Неповна відповідь на теоретичне питання, відсутній список використаних джерел, що свідчить про: - недостатній рівень вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних.
4 бали	Недостатньо повна відповідь на теоретичне питання, відсутній список використаних джерел, що свідчить про: - недостатній рівень вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних.
6 балів	Повна відповідь на теоретичне питання, застарілий список використаних джерел, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних.
8 балів	Повна відповідь на теоретичне питання, але допущені помилки в оформленні списку використаних джерел, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних.
10 балів	Повна відповідь на теоретичне питання та правильно оформлений список використаних джерел, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних.
Для одного практичного завдання** (0-15 балів)	
0 балів	Відсутність відповіді на практичне завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання
3 бали	Проведені тільки розрахунки з помилками, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - недостатній рівень уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу.
6 балів	Незначна кількість помилок у розрахунках та сформульовані неповні висновки, що свідчить про:

Критерії оцінювання*	
	<ul style="list-style-type: none"> - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - недостатній рівень уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу.
9 балів	<p>У розрахунках є помилки і сформульовані неповні висновки, що свідчить про:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - недостатній рівень уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.
12 балів	<p>Правильно виконані розрахунки, але сформульовані неповні висновки, що свідчить про:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.
15 балів	<p>Правильно виконані розрахунки та сформульовані повні висновки, що свідчить про:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.

* Захист контрольної роботи не передбачено.

** Контрольна робота для заочної форми навчання включає три теоретичних питання.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти 07100_мд_2022,
07100_мз_2022[1](Л.Н.) на екзамені***

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти;
	1	неповна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних;
	2	недостатньо повна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних;
	3	у відповіді на теоретичне питання відсутній категорійно-понятійний апарат, що свідчить про: <ul style="list-style-type: none"> - недостатній рівень вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації;

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		- опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних;
	4	у відповіді на теоретичне питання недостатньо повно сформульовано визначення категорійного-понятійного апарату, що свідчить про: - недостатній рівень вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних;
	5	повна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних;
для 1-ї ситуації	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти;
	1	проведені тільки розрахунки з помилками та не складені бухгалтерські проведення, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - недостатній рівень уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу;
	2	незначна кількість помилок у розрахунках та при складанні бухгалтерських проведеннь допущено помилки, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - недостатній рівень опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - недостатній рівень уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу;
	3	правильно виконані розрахунки, але при складанні бухгалтерських проведеннь допущено помилки, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - недостатній рівень уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення;
	4	правильно виконані розрахунки, але при складанні бухгалтерських проведеннь допущена помилка, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення;
	5	розрахунки виконані правильно та складені бухгалтерські проведення відповідно до умови завдання, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу;

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
		- вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.

*екзамен складається з 2 теоретичних питань та 2-х практичних ситуацій.
Максимальна кількість балів за екзамен – 20.

Критерії підготовки та видання тез доповідей

Критерії оцінювання	
Підготовка та видання одних тез доповідей (0-10 балів)	
0 балів	Відсутність підготовлених та виданих тез доповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання за даним додатковим видом форми оцінювання результатів навчання.
10 балів	Підготовка та видання тез доповідей, що свідчить про: - вміння визначати інформаційні потреби в обліковій інформації; - опанування навичками збору, оцінки та аналізу фінансових і нефінансових даних для прийняття управлінських рішень; - уміння готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування користувачів інформації у сфері обліку та аналізу; - вміння планувати пошукові роботи, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин - 165 год. Кількість кредитів - 5,5. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну

мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-mobilnist>.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентація.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Бутинець Ф.Ф. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посібник. Житомир: ЖДТУ, 2004. 352 с.
2. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2002. 420 с.
3. Вітренко О.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посібник. Красноармійськ: ДонНТУ, 2015. 287 с.
4. Гадзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: навч. посібник. Київ: Кондор, 2004. 180 с.
5. Гаман Г.В. Застосування економічних моделей у процесі прийняття управлінських рішень у сфері персоналу. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Випуск 6(23). С. 278-282. URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2020/6_23_ukr/51.pdf.
6. Гаркуша Н.М., Цуканова О.В., Горошанська О.О. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посібник. Київ: Знання, 2011. 591 с.
7. Іванова Н.Ю. Аналіз беззбитковості виробництва: теорія та практика: навч. посібник. Київ: Лібра, 2002. 72 с.
8. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і прогнозування. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 224 с.
9. Круковська О.В., Борковська В.В., Короленко О.Б. Прийняття управлінських рішень, моделі та методи в аналізі, та аудиті. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. №6. С. 10-16. URL:

http://www.investplan.com.ua/pdf/6_2021/4.pdf.

10. Наливайко Л., Симоненко Т. Методи прийняття управлінських рішень. Конспект лекцій з навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 67 с. URL:

<https://posek.km.ua/biblioteka/%D0%9C/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85%20%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D1%8C%20%D0%9D%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%B9%D0%BA%D0%BE%20%D0%9B.pdf>.

11. Обиденнова Т.С. Використання моделей та методів для формування та прийняття ефективних управлінських рішень. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. 2016. Вип. 172. С. 147-153. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg_2016_172_18.

12. Обиденнова Т.С., Гусаров О.О., Антипцева О.Ю. Методи прийняття управлінських рішень в умовах розроблення, впровадження та функціонування системи менеджменту інформаційної безпеки. Економіка та управління підприємствами. 2019. Випуск №2(70). С. 153-157. URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/2_70_1_2019_ukr/23.pdf.

13. Овдіюк О.М. Методологічні основи розробки основних етапів управлінських рішень в підприємницьких структурах. Ефективна економіка. 2019. № 8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7220>.

14. Овдіюк О.М., Степура М.О. Сутність, зміст та сфера застосування управлінських рішень. Наукові горизонти. 2019. №3(76). С. 72-79. URL: http://ir.znau.edu.ua/bitstream/123456789/9806/3/SH_2019_3_72-79.pdf.

15. Петруня Ю.Є., Літовченко Б.В., Пасічник Т.О. Прийняття управлінських рішень: навч. посібник. [4-те вид., переробл. і доп.]. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2020. 276 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/4070/1/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D1%83%D0%BF%D1%80%20%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202020.pdf>.

16. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 488 с.

17. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник; 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2007. 668 с.

18. Сметанко О.В., Шарاپова І.С., Горбачьов В.О., Бурдюг Н.В., Коваленко Г.С., Сорокіна О.С. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2017. 456 с.

19. Сокурєнко І. Класифікація методів прийняття управлінських рішень. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2019. №6(269). С. 161-177. URL: <http://n->

visnik.oneu.edu.ua/collections/2019/269/pdf/161-177.pdf.

20. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Полтава: ПДАА, 2020. 434 с.

21. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Послідовність оцінки фінансового стану боржників – юридичних осіб. Мукачівський державний університет: Електронне наукове фахове видання. *Економіка та суспільство*. 2017. № 8. С. 695-699. URL: <http://economyandsociety.in.ua>.

22. Тютюнник С.В., Тютюнник І.Ю. Методичні аспекти оцінювання коефіцієнта абсолютної ліквідності. *Сучасний менеджмент: проблеми та перспективи розвитку*: Матеріали 2-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції / упоряд. Т. В. Федорова, С.Ю. Боліла. Херсон: ХДАУ. 19.05.2017 : тези доповідей. Херсон: ХДАУ, 2017. С. 77-80.

23. Тютюнник С.В., Шимко О.М. Фактори зміни оборотності дебіторської заборгованості: *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю*: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 26 жовтня 2017 р. Полтава: ПДАА, 2017. С. 215-217.

24. Тютюнник С.В., Шимко О.М. Напрями аналізу розрахунків з дебіторами. *Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу* [Текст] : зб. наук. пр... / ПДАА. – Вип. 17. Том 2. Полтава: ПДАА, 2017. С. 273-276.

25. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Особливості аналізу платоспроможності підприємств за системою коефіцієнтів ліквідності. II International Scientific Conference *Innovative Economy: Processes, Strategies, Technologies*: Conference Proceedings, Part II, January 26, 2018. Kielce, Poland: Baltija Publishing. P. 94-97.

26. Тютюнник С.В., Меліхова Є.С. Напрями аналізу платоспроможності підприємства та причини її втрати. *Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу* [Текст] : зб. наук. пр... / ПДАА. Вип. 17. Том 2. Полтава: ПДАА, 2017. С. 279-283.

27. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Система показників оцінювання ринкової активності підприємств. Мукачівський державний університет : Електронне наукове фахове видання. *Економіка та суспільство*. 2018. № 14. С. 969-974. URL: <http://economyandsociety.in.ua>.

28. Тютюнник С.В., Кухта В.С. Методичні аспекти аналізу дебіторської заборгованості. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 20 квітня 2018 р.). Полтава, 2018. С. 310-313.

29. Тютюнник С.В., Третяк М.В. Сутність та напрями аналізу фінансової стійкості підприємства. *Актуальні проблеми та перспективи*

розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 20 квітня 2018 р.). Полтава, 2018. С. 313-316.

30. Тютюнник С.В. Ринок зерна: стан та перспективи розвитку. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» (м. Полтава: ПДАА, 27 березня 2018 р.). Полтава: ПДАА, 2018. С. 325-326.

31. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Показники інвестиційної привабливості акціонерних товариств. *Фінансування, інвестування та кредитування в Україні: проблеми та перспективи розвитку в кризовій економіці*: Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 20 травня 2018 р. Частина 2. ДДАЕУ, 2018. С. 207-209.

32. Тютюнник С.В., Тютюнник І.Ю. Методичні аспекти оцінки якості та розподілу прибутку суб'єктів господарювання. *Проблеми підвищення якості системи обліку, аналізу, аудиту й оподаткування в сучасних умовах господарювання*: Матеріали Всеукраїнської інтернет-конференції, 18 травня 2018 р., м. Миколаїв. Миколаїв: МНАУ, 2018. С. 73-75.

33. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Напрями аналізу фінансової стійкості суб'єктів державного сектору. Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій: Електронне фахове видання. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 27. С. 369-374. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/27-2019>.

34. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Цінові тенденції на ринку продукції сільського господарства. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*: матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 19-21 березня 2019 р. Ч. I. Львів: ЛНАУ, 2019. С. 119-121.

35. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Визначення беззбиткових обсягів виробництва зерна сільськогосподарськими підприємствами України. *Імплементція інновацій обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку сучасного бізнесу*: II Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 18 квітня 2019 р. / редкол. : О. І. Черевко ; Харківський держ. ун-т харч. та торг. Х.: ХДУХТ, 2019. С. 154-155.

36. Тютюнник С.В., Чигрин Я.В. Факторний аналіз показників оборотності оборотних активів. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством*: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 2 (м. Полтава, 23 квітня 2019 року). Полтава, 2019. С. 233-236.

37. Тютюнник С., Тютюнник М. Модель VCG в стратегічному управлінні підприємством: сутність, переваги та недоліки. *Обліково-аналітичні й статистичні методи та моделі в оподаткуванні, бізнесі,*

економіці: збірник тез за матеріалами XV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. С. 168-170.

38. Тютюнник С., Демочко Ж. Прогнозування соціально-економічного розвитку. *Обліково-аналітичні й статистичні методи та моделі в оподаткуванні, бізнесі, економіці*: збірник тез за матеріалами XV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. С. 789-791.

39. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Факторно-фінансові оцінки у стратегічному управлінні прибутковістю суб'єктів малого підприємництва. *Пріоритетні напрями соціально-економічного розвитку України*: кол. монографія /за ред. Столярова В.Ф., Фролової Г.І. Київ: Талком, 2020. С. 216-228.

40. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Напрями аналізу та система відносних показників оцінювання фінансової стійкості підприємств. *Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки*: Збірник наукових статей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (16 – 17 квітня 2020 р.). Частина 2. Дніпро: НМетАУ, 2020. С. 372-377.

41. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В. Оцінювання стійкості економічного зростання підприємства та факторів її зміни. *Актуальні проблеми використання економічного потенціалу: держава, регіон, підприємство*: матеріали IX Всеукр. наук.-практ. конф. студентів і молодих вчених (м. Бердянськ, 16-17 квітня 2020 р.). К.: Талком, 2020. С. 161-164.

42. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В., Рудич А.І. Особливості моделювання кредитоспроможності суб'єктів фінансової та страхової діяльності. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. № 1 (28). С. 91-97. URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/index.php/vipusk-28-2021>.

43. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Вдосконалення методики аналізу розрахунків з вітчизняними та іноземними дебіторами. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством*: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 2. м. Полтава, 31 березня 2021 року. Полтава, 2021. С. 513-516.

44. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Обліково-аналітичне забезпечення моделювання точки беззбитковості. *Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики* : збірник тез за матеріалами Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (14-15 квітня 2021 р., м. Ірпінь). Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. С. 275-278.

45. Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М. Методичні підходи в оцінюванні факторів формування показників ефективності використання оборотних активів підприємства. *Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітняські аспекти* : Збірник наукових праць за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 березня 2021 р., м.

Дніпро). Дніпро: НМетАУ, 2021. С. 234-237.

46. Тютюнник Ю., Тютюнник С. Етапи аналізу дебіторської заборгованості за нетоварними операціями. *Socially competent management of corporations in a behavioral economy: Collection of scientific papers / resp. ed. Konstantin Pavlov, Elena Pavlova, Ludmila Shostak, Tatiana Bukoros, Josef Zyatko, 2021. European institute of further education, Podhájaska, 2021. Chapter II. P. 66-68.*

47. Marek Garbowski, Svitlana Tiutiunyk, Yurii Tiutiunyk, Nelia Kondukotsova and Olha Karpenko. Digitalization of transfer pricing as an element of the management accounting system in the company. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, Volume 25, Issue 1, 2021, pp. 1-8. URL: <https://www.abacademies.org/articles/Digitalization-of-Transfer-Pricing-As-An-Element-of-The-Management-1528-2635-25-1-648.pdf>.

48. Тютюнник С.В., Левченко З.М., Дугар Т.Є. Обліково-аналітичне забезпечення логістичних витрат. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством*: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. С. 255-257.

49. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Особливості оцінювання майнового стану малих підприємств. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні*: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції 25 лютого 2022 року: збірник наукових праць. Вінниця: ВНТУ, 2022. С. 591-593.

50. Zoria O., Yasnolob I., Galych O., Cherchatyi O., Tiutiunyk Y., Tiutiunyk S., Dugar T., Kalian O., Mokiienko T. (2022). Theoretical and Methodological Principles of Investment Support for Innovation-Oriented Development of Agrarian Production. *Journal of Environmental Management and Tourism*, (Volume XIII, Summer), 3(59): 695 - 706. DOI: 10.14505/jemt.v13.3(59).10.

[URL:https://journals.aserspublishing.eu/jemt/issue/view/234](https://journals.aserspublishing.eu/jemt/issue/view/234)

51. Шевчук В.О., Коновалова О.В., Пантелеєв В.П. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник. Київ: ДП «Ін форм.-аналіт. агентство», 2011. 399 с.

52. Шевчук І.Б. Системи підтримки прийняття рішень. Конспект лекцій. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 137 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/konspekt-lektsiy-SPPR.pdf>.

Допоміжні

1. Головка Т.В., Сагова С.В. Стратегічний аналіз: навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. Київ: КНЕУ, 2002. 198 с.

2. Гордієнко П.Л., Дідковська Л.Г., Яшкіна Н.В. Стратегічний аналіз: навч. посібник; 2-ге вид., переробл. і доп. Київ: Алерта, 2008. 478 с.

3. Редченко К.І. Стратегічний аналіз у бізнесі: навч. посібник. Львів:

«Новий Світ – 2000», «Альтаїр – 2002», 2003. 272 с.

4. Сич Є.М., Пилипенко О.В., Стасишен М.С. Стратегічний аналіз: навч. посібник. Київ: Каравела, 2010. 304 с.

5. Кузнецова І.О., Карпенко Ю.В., Репін А.О. Прийняття управлінських рішень з удосконалення логістичної системи. *Вісник соціально-економічних досліджень*: зб. наук. праць. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2020. № 2(73). С. 136–149. URL: <http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2020/73/pdf/136-149.pdf>.

6. Помазун О.М. Сучасні аспекти прийняття рішень з управління бізнес-процесами підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. №3. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4816>.

7. Тютюнник С.В. Навчально-методичний посібник для практичних занять з дисципліни «Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті» для здобувачів вищої освіти ступеня магістр Освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування. Полтава: ПДАУ, 2021. 136 с.

8. Тютюнник С.В. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті» для здобувачів вищої освіти ступеня магістр Освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування. Полтава: ПДАУ, 2021. 120 с.

9. Тютюнник С.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті. Методичні рекомендації для практичних занять і виконання контрольної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістр заочної форми навчання Освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування. Полтава, 2021. 60 с.

10. Тютюнник С.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті. Навчально-методичний посібник до розробки проекту управлінських рішень для здобувачів вищої освіти ступеня магістр денної форми навчання Освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування. Полтава: ПДАА, 2019. 60 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

<http://www.rada.gov.ua> - сайт Верховної Ради України

<https://mof.gov.ua> – сайт Міністерства фінансів України

<https://bank.gov.ua> – сайт Національного банку України

<https://dtkr.com.ua> – сайт журналу «Дебет-кредит»

<https://buhgalter911.com> – сайт журналу «Бухгалтер 911»

<https://balance.ua> › [balans-agro](https://balans-agro.com) – сайт журналу «Баланс-Агро»

<https://uteka.ua/ua> – Uteka - сайт для бухгалтерів